

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

De Præcellentia Episcopalis Dignitatis

Alzedo, Mauricio de

Lugduni, 1630

De exemptionibus Episcopalis dignitatis. cap. 7.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62394](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62394)

priuetur iure patronatus. n. 15.
 Ciuitas percutiens Episcopum quâ
 pœnâ feriatur. num. 16.
 Ciuitas an possit excommunicari.
 num. 17.
 Confirmatus non consecratus occi-

dens, an puniatur eadem pœna,
 quâ si esset consecratus. num. 18.
 Ciuitas occidens Episcopum an no-
 men perdat. num. 19.
 Consequentes vi absolutionem quâ
 pœnâ multentur. num. 20.

DE EXEMPTIONIBVS EPISCOPALIS DIGNITATIS.

CAPVT SEPTIMVM.

EPISCOPVS etiam in
 causa hæresis, (quod
 absit,) non iudicatur ab
 Archiepiscopo, Inqui-
 sitore generali, à Pa-
 triarcha, seu ab alio, quàm à Papa,
 qui aliquando has causas eorum
 Metropolitanis committit, vel aliis
 Episcopis: hæc enim commissio
 debet esse specialis, & manu San-
 ctissimi signata, & numquam plus
 prædictis Episcopis seu Primatibus
 tribuitur, quàm vt solam facti in-
 structionem sumant, processumque
 conficiant, quem statim ad Papam
 transmittere tenentur, vt senten-
 tiam proferat.

Minores autem causæ criminales
 Episcoporum in Concilio tantum
 prouinciali cognosci & terminari
 debent. c. *ideo cum sequentibus* 2. q. 6.
 c. *Episcopus* quæst. 3. c. *inquisitores de*
hæreticis. Concilium Tridentinum
de reformat. s. s. 13. can. 6. 7. & 8. c. inter
corporalia, de transl. Episcop. vers. con-
demnari. l. 10. tit. 5. part. 1. & ibi Lupus
Panormitan. in c. excommunicamus de
hæretic. num. 13. Penna in director. In-
quisitorum part. 3. comm. 77. fol. 557.
Nicolaus Emerici in director. Inqui-
sitor. part. 2. cap. 9. commentar. 8. Henri-

quez in *Summ. lib. 13. cap. 55. §. 2. lite-*
ra P. Syluester verbo Archiepiscopo,
num. 1. Iulius Clarus lib. 5. sentent. §.
final. cap. 35. vers. alterius quero. Sa ver-
bo Episcopus, num. 2. Armilla verbo
Archiepiscopus, num. 2. Sarmiento se-
lectar. interpretat. lib. 1. cap. 14. num. 8.
Simancas de catholic. institut. cap. 24.
de Episcopis. fol. 85. Nauarr. conf. 2. de
foro competenti. num. 5. Millis in reper.
verbo Episcop. vers. Episcop. postquam.
Anguianus de legibus lib. 2. controuer.
26. num. 20. Barbosa in pastor. part. 3.
allegat. 112. num. 13. Felinus in c. 1. de
iudiciis, num. 23. & in c. qua in Eccle-
siarum, de constitutionibus. Extendit
 ad promotum ad Episcopatum, qui
 sine sua culpa, fortè ob aliquorum
 calumnias non potuit Episcopatum
 adpiisci: nam iste in memoriam
 pristinae dignitatis, & promotionis,
 ab alio quàm à Papa deponi nequit.
 Petrus Gregorius *syntagm. iuris part.*
 2. lib. 15. cap. 2. num. 27.

Neque possunt citari vt persona-
 liter compareant in curia Papæ, nisi
 ob causam, ex qua priuandi veniant,
 licet causa grauissima sit, & deli-
 ctum punitione dignum: & tunc
 debet accedere specialis commissio
 Papæ, vt Pius IV. sanciuit. Quinti-
 lianus

lianus Mandosius de monitor. quest. 4. num. 7. Barbof. in pastoral. part. 3. alleg. 111. num. 7

4. Neque incidunt in interdictum à iure, vel ab homine, nisi eorum expressa mentio fiat. c. quia periculosum, d. sententia excommunicat. lib. 6. & ibi Geminian. c. si compromissar. §. huiusmodi. de elect. lib. 6. Sayrus de censur. l. b. 1. cap. 8. num. 25. Iacobus à Canibus in tract. de repras. part. 3. num. 5. Henriquez in Summ. lib. 13. cap. 34. §. 2. liter. V. & cap. 43. §. 5. lit. V. Nauarrus in Manual. cap. 27. num. 161. Azor. inst. moral. part. 2. lib. 3. cap. 32. quest. 8. Paulus Borgasius de irreg. titulo an excomm. part. 6. num. 3. Leo in thesaur. part. 3. c. 8. in princ. Marius de censur. tom. 1. disput. 10. lib. 3. cap. 5. vers. sed quari potest. Armilla verbo Episcopus, num. 10. Felinus in c. quod super his, num. 12. de fide instr. Vgolinus de offic. & potest. part. 1. cap. 2. §. 2. num. 4. Syluester, Armilla, Angelus verbo Episcopus, num. 12. 10. & 6. Riccius in prax. decis. 565. num. 1. Speculator tit. de dispens. lib. 1. part. 1. §. 5. num. 23. Fauus Incarnatus in Scrutinio tit. de suspension. vers. unde nullus. Ioann. Cephal. conf. 1. num. 55. lib. 1. tom. 1. Rodriguez tom. 3. quest. 65. art. 3. Barbof. allegat. 111. num. 1. ubi ponit aliquas suspensiones, quas incurrit Episcopus, licet de eo expressè non fiat mentio.

5. Cardinales si Episcopi non sunt, hoc priuilegio non gaudent. Felinus supra.

6. Episcopus non potest excommunicari à Vicario seu Officiali Archiepiscopi, si Archiepiscopus est in prouincia, vel propè. c. 1. §. officiales, de offic. ordinarij. lib. 6. & Gloss. & Geminian. ibi, num. 2. Rebuffus in prax. lib. 1. regul. de forma Vicarij Archiepiscopi. num. 164. Vgolinus de off. Episcop. part. 1. cap. 2. §. 2. num. 4. Millis in re-

pertor. verbo Episcop. vers. Episcopus postquam est.

7. Confirmatus non consecratus non gaudet isto priuilegio. Geminianus ubi proxim. Contrarium, nempe gaudere, tenet Vgolinus in loco citato.

8. Episcopus, qui Principis laici bona administrauit, non potest ab eo carcerari pro ratione reddenda, nisi fuisset suspectus de fuga: sed à Metropolitano, & coram eo conueniri debet. Bertach. de Episcop. part. 1. quarti libri, num. 21. Escouar. de ratiocinijs c. 7. n. 13.

9. Iudices seculares de causis Episcoporum vel Ecclesiasticorum cognoscentes quocumque titulo sunt ipso iure excommunicati. c. nouerit 49. c. grauem de sentent. excomm. & per bullam cœna §. 16. & ibi Armilla, & Viualdus. Nauarr. in Manual. cap. 27. num. 69. Leo in thesaur. part. 3. cap. 7. num. 62.

10. Dantes auxilium, consilium & fauorem in prædictis, & iurisdictionem fructus, redditus, & prouentus ad Episcopos pertinentes impediens, per dictam bullam sunt excommunicati: & insequentes, vel iniuriosè eos percutientes, capientes, seu vanientes, & tam mandantes quàm approbantes, facientes, consulentes. Extrauagans & si Domini, de pœnitent. & remiss. Soto in 4. sentent. dist. 22. quest. 2. art. 3. col. 10. Fauus Incarnatus in scrutinio, tract. 12. de excomm. vers. 9. Clement. si quis suadent. & ibi Card. Depènis. Nauarr. consil. 31. de sentent. excomm. num. 3. Candelabr. aur. in bulla cœna, casu 11. num. 85. Armill. verbo excomm. excommunicat 3 num. 1. Zerola in prax. verbo Episcop. part. 2. num. 12. Nauarrus in Manuali super dict. bullam cap. 27. num. 67. Marius de censur. tom. 1. lib. 5. cap. 1. disp. 12. de excomm. contra offen-

11 dentes Pralatos & cap. 3. col. 5. vbi dicit,
eandem excommunicationem in-
currere offendentes Episcopum, qui
12 loco & dignitati renuntiauit. & in d.
cap. 1. col. 3. quod Episcopus, qui se
ipsum offendit, si lætio non est enor-
mis, non incurrit excommunicatio-
nem bullæ Cœnæ.

13 Latrones & similes, qui Episco-
porum bona vsurpant, non incur-
runt excommunicationem: nam
ad hoc non sufficit qualiscumque
vsurpatio, sed vt res Ecclesiæ. Leo
14 in thesaur. part. 3. cap. 7. num. 48.

Conspiratores, persecutores, seu
insidiatores suorum Episcoporum
curiæ tradendos instituit S. Fabianus
Papa. Cardinalis Baronius anno
Domini 1074. Gregorij VII. anno 2.
num. 6.

15 Qui Episcopum occidi intenta-
uerit, per se, vel per alios Iuspa-
tronatus, quod in illa habet Eccle-
sia, amittit. Petrus Gregor. syntagma-
tum lib. 17. part. 2. cap. 4. num. 16.
Zerola in praxi part. 1. verbo Episcop.
num. 27.

16 Ciuitas proprium Episcopum
percutiens, dignitate Episcopali
17 priuatur: & interdicitur, non ex-
communicatur; (quia ciuitas non
potest excommunicari.) c. inter nos
vltim. §. egeat 25. q. 2. Ioannes Ran-
dei de dispensat. casu 42. Cardinalis
Tuscher litera C, conclusio. 102. n. 2.
Rebuffas in praxi beneficior. lib. 1.
cap. 25. num. 43. Zerola & Marius
supra. Additionator Abbatis in c. 1.
de translat. Episcopi, liter. C. Gutierrez
canonica lib. 2. cap. 30. num. 11. alios
referens.

18 At verò si consecratus non erat,
sed tantum confirmatus, non pri-
uatur dignitate Episcopali. Baldus
in l. si nondum c. de furtis. & Iason in
l. 2. col. 2. c. de in officioso testam. quos
sequitur Couartuias lib. 2. variar.

cap. 9. num. 10. Alphonf. de Hoseda de
incompatibil. beneficior. cap. 23. n. 113.
Gutierrez supra.

19 Sed in casu quo offendat confir-
matum consecratum, & priuetur
dignitate Episcopali; non tamen
nomen ciuitatis perdit. Bart. in con-
stitut. qui sint rebelles. verbo Lombar-
dia num. 6. Bouadilla in politica lib. 2.
cap. 17. num. 15. Gratianus disceptation.
tom. 2. cap. 291. n. 37. & 38.

20 Consequentes vi vel metu abso-
lutionem sententiæ excommunica-
tionis, suspensionis, vel interdicti,
absolutio annullatur, & nouam ex-
communicationem incurrunt. c. vni-
co, de his qua vi. lib. 6. & ibi Gemin-
ian. num. 3. Leo in thesaur. part. 3. c. 7.
num. 87.

S V M M A R I V M.

Episcoporum ordo quos gradus ha-
beat. num. 1.

Episcoporum ordo an honorabilis.
num. 2.

An sint de iure diuino, & succedant
Apostolis. num. 3.

Clausula illa D. Ioannes, Dei &
Apostolica sedis gratia Episcopus
Auriensis, ad quid. num. 4.

An sit de iure diuino quod Toleti
aut Valisoleti sit Episcopus.
num. 5.

Diuisio diocesum & creatio Episco-
patuum à quo iure. num. 6.

An possint creari Episcopi sine titu-
lo. num. 7.

Iurisdictionis potestas an sit de iure
diuino. num. 8.

Papa an possit omnes Episcopos de-
ponere. num. 9.

Vtrum illis prohibere possit Sacra-
mentorum

- mentorum collationem. num. 10.
 Et quid si interuenit consilium Cardinalium S. R. E. num. 11.
 Potestatem conferendi Sacramenta ordini Episcoporum reseruata, an tollere Papa possit. num. 12.
 Abbas Panormitanus, & Innocentius increpantur ab Alphonso de Castro, Couarraua, & ab aliis. num. 13.
 Vtrum possit Papa impedire executionem ordinis Episcopalis. num. 14.
 An peccent Episcopi administrando ea, quae eis competunt ratione ordinis, si prohibitio Papa interueniat. num. 15.
 Episcopus an sit par Papa. num. 16.
 Papa an dici valeat se esse Episcoporum Dominum. num. 17.
 In Ecclesia nihil clarius Episcopo. num. 18.
 Papa Episcopos, magni facit, & vocat eos fratres: & Cardinales filios. num. 19.
 Cardinales quare aliquando appellantur fratres. num. 20.
 Aliquando quis ex persona alterius consequitur, quod, ex sua non potest. num. 21.
 Episcopatus an sit dignior aliis ordinibus, & an Christus fuit Episcopus. num. 22.
 Vtrum sit maior ordo in Ecclesia, & quare se Episcopum nominat Papa. num. 23.
 Si Episcopus eligatur in Papam, an debeat consecrari iterum. num. 24.
 Habent Episcopi excelsum honoris fastigium. num. 25.
 Dignitas Episcopalis ordinata ante aduentum Christi. num. 26.
 Episcopus est frater, & Coepiscopus Papae. num. 27.
 Si Papa non exprimit cui scribat, cui scribere praesumatur. num. 28.
 Papa est inter Episcopos sicut Petrus inter Apostolos. num. 29.
 Sunt membra, & pars corporis Papae. num. 30.
 Tenent in Ecclesia locum, quem Princeps Sacerdotum in synagoga. num. 31.
 Et Princeps Sacerdotum: & carpitur impius Caluinus. num. 32.
 Est prima dignitas post Papatum. num. 33.
 Est maior Presbytero Cardinali. num. 34.
 Augustinus ob quid venerabatur Hieronymum. num. 35.
 Episcopus commensalis Cardinalis S. R. E. an dici valeat quod eius familiaris sit. num. 36.
 Excitantur Episcopi ad maiestatem suae dignitatis conseruandam. num. 37.
 Cupiditas omnium malorum radix. num. 38.
 Cardinales S. R. E. an inferiores, seu superiores Episcopis. num. 39.
 Episcopi an sint minoris dignitatis quam Cardinales. num. 40.
 Episcopatus an iure diuino maior sit Cardinalatu. num. 41.
 Episcopatus an iure diuino maior sit Presbyteratu. num. 42.
 Cardinalium origo. num. 43.

Cardi

- Cardinalatus Presbyteratui quid addat, & quid Abbatia Monachatu.* num. 44.
- Antiquitus Curati ac principales Sacerdotes cuiuslibet Ecclesie Cardinales appellabatur.* n. 45.
- Papa an possit Episcopum sine causa deponere.* num. 46.
- Petrus an potuit aliquem sine causa remouere ab Apostolatu: & utrum Papa possit Episcopatum inuito Episcopo sine causa diuidere.* num. 47.
- Episcopus est Princeps Ecclesie.* num. 48.
- Vtrum sit maior Imperatore.* num. 49.
- Est ordinarius sui Regis.* n. 50.
- An possit excommunicare Regem seu Imperatorem.* num. 51.
- Constitutio facta in octaua Synodo generali ponitur.* num. 52.
- Reges & Principes qualiter Episcopos sint veneraturi, & an debeant eis assignare sedem in parte dextera.* num. 53.
- Valentinianus Imperator miraculose percutitur ob irreuerentiam Episcopo exhibitam.* num. 54.
- An iuri consentaneum, quod Rex, quando Episcopus accedit, reuenter assurgat.* num. 55.
- Princeps à clarissimis salutatus an assurgere debeat.* num. 56.
- Imperator Caralus IV. quid faciebat cum Cardinali de Columa.* num. 57.
- Episcopus an sit clarissimus.* num. 58.
- An debeant osculari manus Regis, seu Imperatoris.* num. 59.
- An nostri Episcopi dici possint esse nostri Regis Philippi Vassallos.* num. 60.
- Subditus an potius Episcopo suo quam suo Regi subuenire debeat.* num. 61.
- Quomodo suo Episcopo scribere debeat.* num. 62.
- An coram eo genuflectere teneatur.* num. 63.
- Genuflexionis reuerentia Principibus excelsis tantum debita.* num. 64.
- Episcopus Princeps excelsus dicitur.* num. 65.
- Reges curare debent quod Episcopi venerentur.* num. 66.
- Constitutio Francorum Regum ponitur.* num. 67.